

POROČILO
O AKTIVNOSTIH PO POŽARU NA LOKACIJI
BIVŠE OPEKARNE V ZALOGU

Februar 2018

I. UVODOMA:

Na območju Občine Straža je v četrtek, 20.07.2017 okoli 16. ure, izbruhnil požar v podjetju za zbiranje in predelavo odpadkov Ekosistemi d.o.o. v Zalogu.

Zaradi razsežnosti požara in morebitnih vplivov na okolje in zdravje ljudi je bila iz razloga nujnosti za dne 03.08.2017 sklicana 3. izredna seja občinskega sveta. Na seji so se obravnavala poročila pristojnih služb, sprejeti pa so bili tudi nekateri sklepi v zvezi z sanacijo posledic požara:

- 1) *Občinski svet Občine Straža se je seznanil z okoliščinami in posledicami požara v podjetju Ekosistemi d.o.o. in drugimi pravnimi subjekti na lokaciji bivše Opekarne Zalog.*
- 2) *Občinski svet Občine Straža zahteva, da Ministrstvo za okolje in prostor za nadzor nad ustreznostjo izvajanja ukrepov za sanacijo posledic požara v Ekosistemih d.o.o. in drugimi pravnimi subjekti na lokaciji bivše Opekarne Zalog, ter odpravo vseh okoljskih posledic požara, oblikuje strokovno komisijo, ki jo sestavljajo strokovnjaki za to pristojnih institucij in organov ter predstavniki občinskega sveta in civilne iniciative.*
- 3) *Občinski svet občine Straža zahteva da Ministrstvo za okolje in prostor v skladu z 110.e členom ZVO, nemudoma izda odločbo za izvedbo najustrežnejših sanacijskih ukrepov in zahteva od podjetja Ekosistemi d.o.o. in drugimi odgovornimi subjekti na lokaciji bivše Opekarne Zalog da pristopi k odpravi vseh posledic požara in nastale škode.*
- 4) *Občinski svet Občine Straža zahteva od Vlade Republike Slovenije, da za namen odprave posledic požara v Občini Straža zagotovi potrebna finančna sredstva in nudi vso podporo pri pridobivanju informacij in podatkov.*
- 5) *Občinski svet Občine Straža zahteva, da Agencija RS za okolje nemudoma odpravi vsa okoljevarstvena dovoljenja, izdana za to lokacijo, zaradi uničenja objektov in opreme ter zaradi nespoštovanja odločb inšpektorja, za kar je odvzem dovoljenj Ministrstvu za okolje in prostor dne 21.10.2013 predlagal inšpektor za okolje.*
- 6) *Občinski svet Občine Straža daje pobudo Inšpektoratu za okolje in prostor RS, da nadzoruje sanacijo, tudi v smislu pridobivanja vseh potrebnih dovoljenj.*
- 7) *Občinski svet občine Straža podpira peticijo Civilne iniciative.*
- 8) *Občinski svet občine Straža daje pobudo županu, da zagotovi preventivni zdravstveni pregled vseh udeleženih pri gašenju in vseh tistih, ki so bili neposredno ogroženi s posledicami požara.*
- 9) *Občinski svet Občine Straža imenuje Lidijo Plut za članico Komisije za nadzor nad ustreznostjo izvajanja posledic požara v Ekosistemih d.o.o.*

Za izvršitev sprejetih sklepov občinskega sveta je župan z občinsko upravo na pristojne organe posredoval sprejete zahteve občinskega sveta. Na posredovano se žal vsi organi niso odzivali tako kot bi si želeli.

Na 17. redni seji dne 26. 09. 2017 je občinski svet ponovno obravnaval problematiko v okviru točke »Poročanje o aktivnostih v zvezi s požarom v Ekosistemih d.o.o.«. Zaradi neodzivnosti organov je ponovno sprejel nekatere sklepe:

- 1) *Občinski svet občine Straža zahteva od MOP, da poda poročilo o poteku sanacije pogorišča, količini že odpeljanih odpadkov, količini odpeljane odpadne izcedne vode in načinu preprečitve odtekanja odpadne izcedne vode preko izpusta pod železnico na kmetijske površine.*
- 2) *Občinski svet predlaga županu, da pridobi podporo pri izvajanju aktivnosti v zvezi s prenehanjem opravljanja dejavnosti obdelava odpadkov ... na tej lokaciji, pri občinah katere so bile prizadete z onesnaženjem zaradi požara v podjetju Ekosistemi.*

- 3) *Občinski svet ponovno poziva, da pristojni organi izvršijo sklepe občinskega sveta sprejete na 3. izredni seji.*

Za izvršitev sprejetih sklepov občinskega sveta je župan z občinsko upravo na pristojne organe ponovno posredoval sprejete zahteve občinskega sveta, pripravil pa je tudi nekaj dopisov v zvezi z sanacijo posledic po požaru.

V nadaljevanju navajamo kronologijo aktivnosti v zvezi s problematiko požara na področju nekdanje opekarne Zalog.

II. KRONOLOGIJA AKTIVNOSTI PO POŽARU DNE 20.07.2017:

1) **26.07.2017: IRSOP** izda družbi Ekosistemi d.o.o. Odločbo št. 06182-1596/2017-6 (29273) za *prenehanje opravljanja dejavnosti na proizvodni lokaciji Zalog 21:*

- naloži ji izvedbo ukrepov za preprečitev dodatne okoljske škode – vse odpadke oddati pooblaščenemu zbiralcu odpadkov in preprečiti nekontrolirano odtekanje onesnažene padavinske odpadne vode v okolje iz lovilnika olj.

2) **27.07.2017:** Župan na podlagi izraženih pobud občanov po požaru sprejme *Sklep o začetku priprave sprememb in dopolnitev občinskega podrobnega prostorskega načrta Gospodarske cone Zalog (SD OPPN_2)*, iz razloga ker ni več interesa za razvijanje dejavnosti ravnanja z odpadki na tem prostoru zaradi preprečitve ekološke katastrofe.

3) **07.08.2017:** Na podlagi sprejetih sklepov na 3. izredni seji občinskega sveta posreduje Občina obvestila o sprejetih sklepih Občinskega sveta Občine Straža v zvezi z okoliščinami in posledicami požara v podjetju Ekosistemi d.o.o. na pristojne organe:

- **Ministrstvo za okolje in prostor:**

1. Občinski svet Občine Straža zahteva, da Ministrstvo za okolje in prostor za nadzor nad ustreznostjo izvajanja ukrepov za sanacijo posledic požara v Ekosistemih d.o.o. in drugimi pravnimi subjekti na lokaciji bivše Opekarne Zalog ter in odpravo vseh okoljskih posledic požara, oblikuje strokovno komisijo, ki jo sestavljajo strokovnjaki za to pristojnih institucij in organov ter predstavniki občinskega sveta in civilne iniciative.
2. Občinski svet Občine Straža zahteva, da Ministrstvo za okolje in prostor v skladu z 110.e členom ZVO, nemudoma izda odločbo za izvedbo najustrežnejših sanacijskih ukrepov in zahteva od podjetja Ekosistemi d.o.o. in drugimi odgovornimi subjekti na lokaciji bivše Opekarne Zalog, da takoj finančno in operativno pristopi k odpravi vseh posledic požara in nastale škode do konca leta 2017.
3. Občinski svet Občine Straža imenuje Lidijo Plut za članico Komisije za nadzor nad ustreznostjo izvajanja posledic požara v Ekosistemih d.o.o.

- **Vlado RS:**

1. Občinski svet Občine Straža zahteva od Vlade Republike Slovenije, da za namen odprave posledic požara v Občini Straža zagotovi potrebna finančna sredstva in nudi vso podporo pri pridobivanju informacij in podatkov.

- **Agencijo RS za okolje:**

1. Občinski svet Občine Straža zahteva, da Agencija RS za okolje nemudoma odpravi vsa okoljevarstvena dovoljenja, izdana za to lokacijo, zaradi uničenja objektov in opreme.

- **IRSOP:**

1. Občinski svet Občine Straža daje pobudo Inšpektoratu za okolje in prostor RS, da nadzoruje sanacijo, tudi v smislu pridobivanja vseh potrebnih dovoljenj.

-
- 4) **11.08.2017:** Občina posreduje na **IRSOP** zahtevo za dostop do IJZ za *posredovanje vseh odločb in drugih aktov, izdanih subjektom na območju bivše opekarne v Zalogu.*
-
- 5) **18.08.2017:** Občina prejme odgovor **Ministrstva za okolje in prostor** na posredovane zahteve občinskega sveta:
- poročilo o stanju na pogorišču po požaru in
 - poročilo o opravljenih analizah ARSO.
-
- 6) **28.08.2017:** Župan in OU se sestanejo s **civilno iniciativo** - sprejeti naslednji sklepi:
- Župan bo v naslednjem tednu sklical sestanek s predstavniki CI, predstavniki inšpektorata, MOP-a, ARSO, podjetja Ekosistemi in CEP;
 - Občina bo na UE posredovala vlogo glede možnih postopkov pridobivanja GD na območju nekdanje Opekarne Zalog.
-
- 7) **30.08.2017:** Občina prejme s strani **ARSO** *Končno poročilo o izvedenih aktivnostih v zvezi s požarom v napravi družbe Ekosistemi d.o.o. v Zalogu pri Novem mestu št. 35400-247/2017-11 z dne 30.08.2017 (Priloga 1).*
-
- 8) **01.09.2017:** Občina prejme dopis **IRSOP, OU Novo mesto**, o aktivnostih po izbruhu požara:
- 24.07.2017 izdana ustna odločba o prepovedi obdelave odpadkov;
 - 26.07.2017 odpremljen pisni odpravek ustne odločbe – prenehanje dejavnosti na lokaciji in ukrepi za zmanjšanje tveganja za nastanek dodatne okoljske škode;
 - 02.08, 09.08. in 11.08.2017 opravljeni inšpekcijski pregledi – predvsem pregled pravilnosti ravnanja z odpadki.
-
- 9) **05.09.2017:** Občina posreduje pristojnim organom in predstavnikom civilne družbe vabila na *sestaneke v zvezi s sanacijo posledic požara na področju nekdanje opekarne Zalog:*
- tema sestanka: pregled izvedenih aktivnosti in izdelanih analiz po požaru ter ukrepi za sanacijo posledic požara in okolja na širšem območju pogorišča s strani pristojnih organov (MOP, ARSO, IRSOP).
-
- 10) **05.09.2017:** Občina posreduje na **UE Novo mesto** zahtevo za dostop do IJZ – *ali je na območju nepremičnin nekdanje opekarne Zalog v teku kakšen postopek za pridobitev gradbenega ali uporabnega dovoljenja.*
-
- 11) **08.09.2017:** Občina prejme informacijo **UE Novo mesto** o poteku postopkov za izdajo gradbenega ali uporabnega dovoljenja: *iz njihovih evidenc ni razvidno, da bi bil v teku kakšen postopek za izdajo gradbenega ali uporabnega dovoljenja.*
-
- 12) **12.09.2017:** Občina prejme od družbe **Ekosistemi d.o.o.** v vednost *Poročilo o opravljenem delu v skladu s sanacijskim načrtom za mesec avgust v družbi Ekosistemi na lokaciji Zalog 21.*
-
- 13) **12.09.2017:** **Sestanek v zvezi s sanacijo posledic požara** na področju nekdanje opekarne Zalog:
- izjava civilne iniciative, da sta napravi v podjetju zgoreli in nista več v funkciji ter da podjetje Ekosistemi še do takrat niso sporočili pristojnim organom, ki so izdali okoljevarstveno dovoljenje, skladno s 85. členom ZVO, da napravi v tem prostoru več ne obstajata.
-
- 14) **15.09.2017:** Zaradi neaktivnosti **Ministrstva za okolje in prostor** pošlje občina ponovni poziv za *ustanovitev strokovne komisije za nadzor nad ustreznostjo izvajanja ukrepov za sanacijo posledic požara v Ekosistemih d.o.o.*
-
- 15) **18.09.2017:** Občina pošlje na **ARSO** dopis v zvezi z *ugotavljanjem okoljske škode:*
- ob obrazložitvi navede, da je nesporno, da sta obe napravi za obdelavo odpadkov uničeni;
 - navede, da je mnenja, da je zaradi požara v podjetju Ekosistemi d.o.o. nedvomno prišlo do okoljske škode, kot jo opredeljuje 110.b člen ZVO;
 - pozove ARSO, da izvede vse postopke in ukrepe za ugotavljanje okoljske škode in odgovornosti za njeno preprečevanje in sanacijo skladno z določili ZVO ter o aktivnostih tekoče obvešča lokalno skupnost.

16) 21.09.2017: Občina prejme *Odločbo IRSOP št. 090-30/2016-8 z dne 20.09.2017* in kot prilogi kopiji dveh odločb IRSOP, Območne enote Novo mesto:

- Odločbo št. 06182-1596/2017-6 (29273) za prenehanje opravljanja dejavnosti na proizvodni lokaciji Zalag 21 in
- Odločbo št. 06182-1596/2017-26 (29273)), ki nadomešča prejšnjo: črtan je izrek ukrepa za preprečitev dodatne okoljske škode, ker ga je izrekel nepristojen organ.

17) 12.10.2017: Na podlagi sprejetih sklepov na 17. seji občinskega sveta posreduje Občina ponovne pozive za izvršitev sprejetih sklepov občinskega sveta v zvezi z okoliščinami in posledicami požara v podjetju Ekosistemi d.o.o. na:

- **Ministrstvo za okolje in prostor:**
 1. Občinski svet Občine Straža zahteva od MOP, da poda poročilo o poteku sanacije pogorišča, količini že odpeljanih odpadkov, količini odpeljane odpadne izcedne vode in načinu preprečitve odtekanja odpadne izcedne vode preko izpusta pod železnico na kmetijske površine.
 2. Občinski svet ponovno poziva, da pristojni organi izvršijo sklepe občinskega sveta sprejete na 3. izredni seji.
- **Vlado RS:** ponovni poziv, da za namen odprave posledic požara v Občini Straža zagotovi potrebna finančna sredstva in nudi vso podporo pri pridobivanju informacij in podatkov.
- **Agencijo RS za okolje:** ponovni poziv, da nemudoma odpravi vsa okoljevarstvena dovoljenja, izdana za to lokacijo, zaradi uničenja objektov in opreme.

18) 24.10.2017: Občina prejme s strani **Civilne iniciative Občani brez meja Zalag – Loke in Regijskega društva ekološko gibanje Ivančna Gorica (RDEG)** v vednost *Pritožbo zoper Republiko Slovenijo zaradi kršenja pravnega reda Evropske unije pri obravnavanju okoljskih kršitev gospodarske družbe Ekosistemi d.o.o.*, vloženo na Evropsko unijo, Evropsko komisijo.

19) 27.10.2017: Občina prejme v vednost Odločbo **Agencije RS za okolje** št. 35400-339/2017-6, z dne 27.10.2017, s katero se *družbi Ekosistemi d.o.o. odvzame okoljevarstveno dovoljenje št. 35472-4/2007-9 z dne 05.06.2007, spremenjeno z odločbo št. 35472-49/2011-6 z dne 17.02.2012.*

20) 02.11.2017: Občina prejme s strani **Ministrstva za okolje in prostor** *Odgovor na sklep občinskega sveta Občine Straža v zvezi z odpravo posledic požara v podjetju Ekosistemi d.o.o. št. 354-241/2017/17 z dne 02.11.2017:*

- ARSO izvaja redna mesečna vzorčenja reke Krke na dodatnem merilnem mestu Srebrniče; dosedanje analize kažejo, da je stanje Krke dobro.
- Ker okoljska škoda po Zakonu o varstvu okolja (še) ni bila dokazana, upravljalcu ne morejo naložiti sanacije okoljske škode; je pa upravljalec pripravil program sanacije pogorišča.
- IRSOP je po požaru izvedel temeljit pregled pogorišča in tudi še več ogledov v mesecu avgustu in septembru, pri čemer je predvsem ugotavljal pravilnost ravnanja z odpadki, ki so bili na lokaciji že pred požarom in tistih, ki so v požaru in pri odstranjevanju poškodovanih objektov nastali. (po oceni 2.000 t goriva iz odpadkov, ki v požaru ni bilo prizadetih in 2.000 t delno ožganih odpadkov).
- Ekosistemi pripravili sanacijski program, konec sanacije je predviden decembra 2017.

21) 07.11.2017: Župan se sestane s **civilno iniciativo** – sprejeti so naslednji sklepi:

- Posredovati dopis na ARSO glede količine odpeljanih odpadkov in glede preprečitve odtekanja izcednih vod.
 - Posredovati dopis na Komunalo Novo mesto o količini prevzetih izcednih voda.
 - CI posreduje dopis za izbris Ekosistemov iz registra zbiralcev odpadkov.
 - Posredovati dopis na MOP z vprašanjem, na podlagi česa ni nastala okoljska škoda.
 - CI bo preverila ali so zakopani odpadki na področju bivše Opekarne Zalag
-

22) **20.11.2017:** Občina je na spletni strani objavila Javno razgrnitev sprememb in dopolnitev Občinskega podrobnega prostorskega načrta Gospodarska cona Zalog (SD OPPN_2):

- javna razgrnitev je trajala od 01.12. do 18.12.2017;
- javna obravnava je bila 11.12.2017 ob 17. uri (19 prisotnih),
- v času javne razgrnitve sta bili prejeti dve pripombi.

23) **18.12.2017:**

- Občina pošlje na **Komunalo Novo mesto d.o.o.** zaprosilo za posredovanje informacije *kdaj in koliko odpadne vode (komunalne odpadne kot tudi izcedne vode) so prevzeli v podjetju Ekosistemi d.o.o. oz. na področju bivše Opekarne v Zalogu od julija 2017 dalje.*
- Občina pošlje na **Agencijo RS za okolje** zaprosilo za podatke: *koliko odpadkov in izgorjenih ostankov odpadkov je bilo odpeljanih iz lokacije od požara dalje ter koliko odpadkov je bilo na novo pripeljanih na lokacijo od požara dalje.*

24) **27.12.2017:** Občina prejme odgovor **Komunale Novo mesto d.o.o.** na zaprosilo glede količin prevzete odpadne vode, in sicer da *od julija 2017 dalje niso sprejeli nobenih odpadnih voda iz podjetja Ekosistemi d.o.o. oz. iz lokacije bivše Opekarne v Zalogu.*

25) **03.01.2018:** Občina prejme s strani družbe **Ekosistemi d.o.o.** *Informacijo o poteku sanacije po požaru na lokaciji Zalog 21 PE Zalog družbe Ekosistemi in ostale informacije (Priloga 2):*

- Aktivnosti se izvajajo v skladu s sprejetim načrtom, del odpadkov se je izvozil po veljavnih obstoječih izvoznih dovoljenjih čezmejnega premeščanja odpadkov kot trdo gorivo iz nenevarnih odpadkov, odpeljali so se vsi odpadki lesenega izvora in ostali odpadki na lesni bazi.
- Za preostale odpadke – ožganine, ki so primerni zgolj za odlaganje na odlagališčih nenevarnih odpadkov, niso uspeli pridobiti zbiralca ali predelovalca odpadkov niti v Sloveniji niti v tujini.
- 20. decembra 2017 so imeli na MOP sestanek o ostalih možnostih za odstranitev navedenih odpadkov, nov sestanek na to temo naj bi imeli v mesecu januarju.
- Obvestili so nas o pričetku naložb v infrastrukturo na lokaciji Zalog 21 – novogradnja objekta TP Opekarna Zalog.

26) **15.01.2018:** Župan se sestane s **civilno iniciativo** – sprejeti so naslednji sklepi:

- Naroči se analiza izcednih voda na kmetijskih površinah.
- Na MO poz. ARSO se posreduje dopis glede udeležbe predstavnika Občine Straža na sestankih v zvezi z problematiko sanacije požarišča.
- Pošlje se urgenca na ARSO glede pospešitve sanacije požarišča in preprečitve odtekanja izcednih voda, ter opozorilo glede bojazni samovžiga odpadkov v poletnih mesecih.
- CI in občina pripravita kronologijo aktivnosti, ki jo skupaj pošljeta kot odprto pismo predsedniku vlade in MOP.
- Problematika se uvrsti na občinski svet.
- Kasneje se pripravi tiskovna konferenca.

27) **24.01.2018:** Občina prejme odgovor **ARSO** na zaprosilo v zvezi s *količinami odpadkov* na lokaciji bivše opekarne v Zalogu; organ nam je posredoval popis evidenčnih listov iz informacijskega sistema IS – odpadki (Priloga 3).

28) **26.01.2018:** Občina posreduje na **Ministrstvo za okolje in prostor** dopis, v katerem:

- navede, da se opaža, da iz dvorišča podjetja na lokaciji bivše opekarne v Zalogu, še vedno nekontrolirano iztekajo izcedne vode na kmetijske površine in naprej v podtalnico in najverjetneje tudi v reko Krko;
- jih pozove, da posredujejo informacijo, ali so pozivali podjetje Ekosistemi d.o.o., da preprečijo iztekanje izcednih voda na kmetijsko površino in ali so izvedli kakršen koli ukrep; v primeru da jih niso pozivali, da to nemudoma storijo;

- navede, da je bila s strani podjetja Ekosistemi seznanjena, da je bil 20. decembra organiziran delovni sestanek, na katerega ni bila vabljena, čeprav je bil izkazan interes že z imenovanjem predstavnika občine v strokovno komisijo, ki ni bila ustanovljena in da naj občino v bodoče vabijo na tovrstne sestanke;
 - jih obvesti, da odpadki pokriti s polivinilom ne predstavljajo ustreznega načina skladiščenja odpadkov in preostanka zgorjenih odpadkov ter da obstaja bojazen samovžiga odpadkov v poletnih mesecih v primeru višjih temperatur;
 - jih zaradi vsega navedenega pozove, da pospešeno pristopijo k sanaciji pogorišča.
- Odgovor še pričakujemo.
-

III. ZAKLJUČEK:

Ugotavljamo:

- 1) da s strani državnih organov še vedno ni prave odzivnosti v zvezi z sanacijo posledic požara na območju nekdanje opekarne Zalog;
- 2) da kljub večkratnemu pozivanju še vedno ni ustanovljena Komisija za nadzor nad ustreznostjo izvajanja posledic požara v Ekosistemih d.o.o.

Straža, 07.02.2018

Dušan Krštinc
Župan Občine Straža, l.r.